

Előfizetési árak:
Éves ár 16.— P
Félévre . . . 8.— P
H. kir. postatakarékpóztári
csekkzáma száma 38990
A hirdetés díj mm-
ként 32 fillérrel előre
fizetendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Bpest
VI, Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Térész körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
A lap megjelenése
minden hó 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapított 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve
Válogatott uradalmi fajborok. Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Jómenetelű kisebb szálloda és vendéglő, Tótkomlóson az állomás mellett, teljes berendezéssel, szeptember elsejére

bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást ad Slemmer Ferenc, MÁV vendéglős, Orosháza.

Érzékeny, fájos lábakra

készíték orvosok által elismert új találmány gyógycipőket, luttalp, fagyás, izzadás, tyukszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől, NYÁRY gyógycipész, Szondy ucca 25. sz. Gyógycipők egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismertetőt. Vendéglősöknek és alkalmazottainak ingyen láb átvilágítás, ha a „Fogadó“-ra látogatnak.

Vendéglős urak!

A régóta ismert

Betánczi

természetes szénsavas és lithiumos gyógyforrás kitűnő borvize olcsó áron kerül forgalomba. — Megrendelhető a magyarországi vezérképvisletnél Budapest, V., Sas-u. 29. Telefon: Aut. 120—20.

Vendéglők, szállodák és kávéházak

vászon- és damaszt-áruszükségletüket legelőnyösebben beszerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13
(Gozsdu-átjáróház második udvar)

hol is nagy tétel
abroszok és szalvéták alkalmi áron, továbbá törülközők, törülők, hangerlik, ágyneműek stb. példátlanul olcsón kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-abrosz 130/130 cm. drbjá P 3.80

Duplán szövött abroszkélmé 130 cm. széles, per mtr P 3.20

Cégünk hírneve garancia az áru jó minőségéért.

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkimérő készülékek, pohárállványok minden méretben, valamint székek és asztalok gyári árban kaphatók. Kedvező fizetési feltételek! Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Kérjen árajánlatot! jégszekrények, bor- és sörkimérő készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
(az udvarban)

Telefon: J. 401—10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Saját érdeke

minden vendéglősnek, hogy bor- és sörkimérőkészüléke kifogástalanul működjön. Mielőtt bárhol szükségletét beszerezné, forduljon bizalommal Stiller Arthur céghez, hol állandóan raktáron talál jégszekrényeket, bor- és sörkimérőket.

Javítások szakszerűen eszközöltetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények és sörkimérők üzeme Budapest, VII, Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
Kérjen árajánlatot.

Vendéglős konyhája büszkesége,

Az ételek finom izletessége!

Ezért rendeljen Horváth Ferenc Szeged, édes nemes paprikát á kgr. 3 P 20 fillér.

Saját érdekében

fizessen elő

a Fogadóra

Szent István Bortersör

a Polgári Sertözde pártatlan különlegessége.

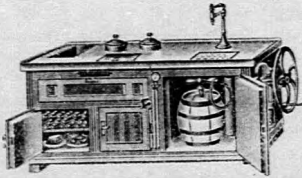
HENNEFELD

R.-T. JÉGSZEKRÉNY-
GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó ucca 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégsekreányek és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtősekreányek.

Sörszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.

Jégsekreányek és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

kávéházi és vendéglői

felszerelések szaküzlete

Telefon: József 429-02.

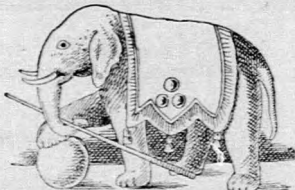

Szállít mindennemű alpacca és alpaccaezüst felszerelési tárgyakat. — Evőeszközök legolcsóbb beszerzési forrása. Billiárdasztalok, golyók, dákók, dominók, éttermi márvány- és kártyasztalok. — Sörkimérő-készülékek minden méretben, borkimérő asztalal, levegő vagy szénsavnyomásra is. Hitelesített vendéglői üvegárak a legnagyobb választékban gyári áron. Ujraezüstözés és alpaccaárúk javítása jutányos áron. **Kérjen árjegyzéket. Saját vagy megadott tervek szerint teljes szálloda-, étterem-, kávéház-, cukrászda- és kaszinóberendezések.**

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCFÁ UCCA 55.
TELEFON: József 406-29.

Teljes kávéházi és vendéglői berendezések. Billiárdok, dákók, golyók, dominók, sakkok. Sörapparátusok, jégsekreányok, asztalok, székek, Lignum Sanctum kuglizolyók, kuglibábuk stb.

**Beszerezte már
a Korcsmai hitel
eltörléséről szóló
új plakátot** ?

KREIBICH

szállodai, kávéházi és vendéglői összeszemélyzetek
:: elhelyező irodája ::

mely 36 év óta fennálló és úgy a főnök urak, mint az elhelyezett személyzet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos

sírkőüzeme

Bpest-Kőbánya,

az Ujtemetőnél.

Modern művészi síremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete” tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzsik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Megendelhető az összeg előzetes bekladásával lapunk kiadóhivatalában.

**Vásárlásnál a kartársak
saját érdekükben
hivatkozzanak a Fogadóra**

NAGY IGNÁC

pincfelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körut 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb. — Tel: J. 115-15

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárd-
asztalok, dákók, golyók,
sörapparátusok, alpacca-
evőeszközök és az összes
felszerelési tárgyak

**legolcsóbb
beszerzési
forrása**

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

FŐSÖR

maláta pezsgő

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fellett határozna, mielőtt könyvelőjének a mérleg elkészítésére utasítást adna, forduljon bizalommal **VARGHA LÁSZLÓ** hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József körút 86. szám. Telefon: József 322-60

t a n á c s é r t

adózás és könyvelés szempontjából. Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyvszakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvclések fellektetését, revízióját, rendbehozatalát, örökösödési és társasüzleti elszámolásokat, havi és órákonyvelést, adógyek ellenőrzését. Lapunk előfizetőinek 25%-os kedvezmény cíztosítva!

DREHER BAKSÖR

Szabadszálláson

kitűnő rízing **bor** kisebb
és kadarka **eladó** tételekben is

őzv. Hangel Péternél,
Fülöpszállási út

**A bortörvény kivonat kiadó-
hivatalunkban 90 fillér,
miért veszi ügynököktől
2-3 pengőért?**

Előfizetési ára:
Egész évre 16. P.
Félévre 8. P.
M. kir. postatakarékpenztári
csékk száma száma 38990
A hirdetés díj mm-
bent 32 tíler s előre
fi etendő. Szöveg
közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és
kiadóhivatal Epost
VI. Aradi u. 11. sz.
IV. emelet 4. (Lift)
— Teréz körútnál —
Tel.: Aut. 188-98
Lap megjelentetés
minden hó 1-én és 15-én.

A 'KORCSMÁROS' MELLÉKLETTEL

Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Koresmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadás-, vendéglős-, koresmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

A Vendéglősök Ipartestülete és a Kávésok Ipartestülete fúziója

A Budapesti Kávésok Ipartestülete legutóbbi előjárásági ülésén az egyik előjárásági tag szóvá tette, hogy a kávéiparnak három érdekképviselője van, szerinte kettőre szükség van (ipartestület és ipartársulat), de a szövetségre nincs, mert azt látja, a vidéki kávéosok nem érdeklődnek azután, akkor miért tartásik fenn azt a szervet a fővárosi kávéosok? *Mészáros* elnök azt válaszolta, hogy lehet arról beszélni, hogy az ipartársulat az ipartestületbe olvadjon be, így természetesen a tagdíjjárulék is kisebb lenne. E kérdéssel foglalkozni fog.

Frenreisz Antal pedig takarékosági szempontból a vendéglős ipartestülettel való összeműködést ajánlja.

Mészáros elnök erre a következőket válaszolta: Az ipartestület 150 éves multja, a két iparág külön-külön való törvényes szabályozása az ilyen összeolvadást lehetlenné teszik. (?) Az új fővárosi szabályrendelet életbeléptetése esetén feleslegessé fog válni a két testülethez való tartozás és csak egy ipartestületnek kell tagdíjat fizetni.

A kávéosok szakiskolája is szóba került és az a kívánság merült fel, hogy az a vendéglősök szakiskolájával egyesíthessék. Hogy ez mennyire lesz lehetséges, ezután — jelenti az elnök — érdeklődni fog.

Mészáros Győző elnököt ezek a kívánságok váratlanul érték, napirenden nem voltak ezek a tárgyak, így a válasza csak rögtönzés volt, így a válasza nem volt meggyőző, úgyhogy — miképp informáltak — az egyik előjárásági tag azt javasolta, hogy az ily felszólalásokat legalább két nappal előbb kellene jelenteni, hogy az azután napirenden tüzessék.

Egyedül lapunk volt az, amely a két ipartestület fúziójával már évekkal ez-előtt foglalkozott. A kávéosok ipartestülete előjárásági ülésén elhangzottak tehát ismét alkalmat adnak arra, hogy e témára visszatérjünk.

Mindenekelőtt rá kell mutatnunk *Mészáros Győző* elnök tévedésére. Szerinte az egybeolvadást akadályozza az ipartestület 150 éves multja. Ez tévedés. A Budapesti Kávésok Ipartestülete másfél százados multra nem tekinthet vissza, hanem csak egy évtizedre. Másodszer pedig a két iparág

— melyet sokan együttesen gyakorolnak — törvényes szabályozására való tekintettel az összeolvadást lehetlenné teszi, mondja az elnök. Vajjon miért? Mi nem helyeseljük, hogy a vidéki általános ipartestületeknek a vendéglős- és kávéiparosok kötelesek legyenek tagja lenni s dacára eltérő érdekeiknek, a törvény mégis arra kötelezi, hogy tagjai legyenek az általános ipartestületnek. De egész más a helyzet a rokonszakmánál. Miért ne lehetnének a két vagy három *rokonszakma* egy ipartestületben? Téves az elnöknek az az argumentuma, hogy a két iparág külön-külön való törvényes szabályozása akadályozná az egybeolvadást. Ugy tudjuk, hogy az új és majd csak készülő fővárosi szabályrendelet a két iparág gyakorlásáról arra nézve semmi intézkedést nem tartalmaz, ki milyen ipartestületnek legyen tagja. Ez nem is tartozik a szabályrendeletbe. Ha jól emlékszünk, a dupla ipartestületi tag-ság már régen szabályozva van.

Nagyon helyesen mutatott rá az elnök, hogy az ily természetű felszólalásoknak az alapja az anyagi háttér. És az igazán 150 éves multu kávéipartársulatnak a 10 éves kávéosok ipartestületébe való beolvasztása ellen nem volt kifogás. A kávéosok takarékosági szempontokból tartják kívánatosnak,

hogy a két ipartestület fuzionáljon s szerintük ennek más, komolyabb akadálya nincs, mint bizonyos személyi szempontok. Ezt nem lehetjük el! Mert tegyük fel, a két ipartestület fuzionálni fog, az egyesített ipartestület egyik alelnöke csak kávéos lesz és a kávéosok szakosztálya elnöke is csak kávéos lehet.

Bécsben a vendéglősök és kávéosok tanoncainak szakiskolája együttesen van. Hát ez Budapesten nem volna lehetséges? Erdemes egy tucat kávéstanonc kedvéért és hiúságaért egy alig látogatott külön szakiskolát fenntartani? A Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete szívesen veszi — tudomásunk szerint erről már nyilatkozott is — hogyha a kávéosok tanoncikat szakiskolájukba beiratják.

Az e hó 11-én tartott rendkívüli kávéos közgyűlésen igen pesszimistikusan beszéltek a kávéosok iparuk jövőjéről vonatkozóan. A beszéddel nem segítettek magukon, tessék a mentési munkálatokhoz fogni: Legyenek *csak kávéosok*. Ne vendéglősködjének, erre ugyanis csak ráfizetnek, többet keresnek, ha egy vendég náluk egy feketét iszik, mintha egy menüt fogyaszt. vallják be, hogy a főzés nem nekik való. Hagyják a külföldi példákat és a presztizs kérdést. Így azután a vendéglősökkel együttesen eredményesen fognak tudni harcolni a közös ellen-ségek: a hatóság és tejesarnoki étkez-dék ellen.

A borellenőrzési szakszolgálat ellátásával megbízott hatósági közegek, szakképviselők pincéfelügyelők, névszerinfi kimutatása és területi beosztása

A m. kir. földmívelésügyi miniszter 13.665—1931. II. 2. számú rendelettel a bor ellenőrzésével a következőket bízta meg:

I. Az egyes ország területére:

Dr. Terray Lajos m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Budapest, V. Földmívelésügyi Minisztérium, földszint 5. Lakás: IX. kerület, Ráday uca 22., I. em. — Garai Jenő kir. fővegység, Budapest, II. ker., Orsz. Chemiai Intézet. Lakás: II. ker., Szász Károly u. 1. szám, IV. em. — Dr. Pap Elemér nyug. fővegység, Budapest, Földmívelésügyi Minisztérium, földszint 5. Lakás: Budapest, I. ker., Várfook uca 8.

és Szabó István kir. vegyész, Budapest, II. ker., Herman Ottó uca 17.

II. Az egyes törvényhatóságok területére:

1. Abaj-Torna vármegye területére: Abaujszántó község kivételével Tóth Károly m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Miskolc és dr. Wolff Ottó kir. fővegység, Budapest, II. ker., Herman Ottó uca 17. sz.

2. Bács-Bodrog vármegye és Baja thjff. város területére: Szepessy József m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Szeged és vitéz Horváth Ferenc kir. fővegység, Kalocsa.

3. Baranya vármegye és Pécs thjff.

város területére: Marton Dénes m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő. Pécs és Hayt Ferenc ny. m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Szekszárd.

4. Békés vármegye területére: Szepessy József m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Szeged. — Dr. Varga István kir. fővegyész, Debrecen és Tahy Endre m. kir. kormányfőtanácsos, ny. tb. vármegyei főjegyző, Budapest, VI., Csengery uca 39., III. em.

5. Bihar vármegye területére: Katona Zsigmond m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Nyiregyháza. — Dr. Varga István kir. fővegyész, Debrecen és dr. Tahy Endre m. kir. kormányfőtanácsos, ny. tb. vármegyei főjegyző, Budapest, VI., Csengery uca 39., III. e.

6. Borsod, Gömör és Kishont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék és Miskolc thjf. város területére: Tóth Károly m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Miskolc és dr. Wolff Ottó kir. fővegyész, Budapest, II., Herman Ottó uca 17.

7. Csanád, Arad és Torontál közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére: Szepessy József m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Szeged.

8. Csongrád vármegye, valamint Hódmezővárvárhely és Szeged thjf. városok területére: Szepessy József m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Szeged.

9. Fejér vármegye és Székesfehérvár thjf. város területére: Galamb István m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Veszprém. — Dr. Wolff Ottó kir. fővegyész, Budapest, II., Herman Ottó u. 17. szám.

10. Győr, Moson és Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék és Győr thjf. város területére: Halászy Lajos m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Sopron. — Szirányi Jenő m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Sopron, Szőlészeti és borászati szakiskola.

11. Hajdu vármegye és Debrecen thjf. város területére: Katona Zsigmond m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Nyiregyháza. — Dr. Varga István m. kir. fővegyész, Debrecen és dr. Tahy Endre m. kir. kormányfőtanácsos, ny. tb. vármegyei főjegyző, Budapest, VI., Csengery uca 39., III.

12. Heves vármegye területére: Tóth Károly m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Miskolc. — Gálffy János m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Eger (Szőlészeti és borászati szakiskola). — Dr. Wolff Ottó m. kir. fővegyész, Budapest, II., Herman Ottó uca 17. sz. és Török Tivadar tanár, vegyész-mérnök, Budapest, I., Ugoesa uca 11. sz. IV., em. 3.

13. Jász-Nagykun-Szolnok vármegye területére: Katona Zsigmond m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Nyiregyháza. — Dr. Varga István m. kir. fővegyész, Debrecen és dr. Tahy Endre m. kir. kormányfőtanácsos, ny. tb. vármegyei főjegyző, Budapest, VI., Csengery uca 39., III. em.

14. Komárom és Esztergom közigaz-

gatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére: Galamb István m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Veszprém. — Dr. Wolff Ottó kir. fővegyész, Budapest, II., Herman Ottó u. 17. és e vármegyék csak az esztergomi járása területére: Török Tivadar tanár, vegyész-mérnök, Budapest, I., Ugoesa uca 11., IV. em. 3.

15. Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére: Uliesny Károly m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelői címmel felruházott, m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Budapest, V., Földmívelésügyi Minisztérium, földszint 5. sz. — Dr. Wolff Ottó kir. fővegyész, Budapest, II., Herman Ottó uca 17.

16. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Budapest székesfőváros és Kecskemét thjf. város területére: Uliesny Károly m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelői címmel felruházott, m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Budapest, V., Földmívelésügyi Minisztérium földszint 5. sz. — Dr. Wolff Ottó kir. fővegyész, Budapest, II., Herman Ottó uca 17. sz., továbbá e vármegyének csak az abonyi, alsódbabasi, dunavesei, kalocsai, kiskőrösi, kiskunfélegyházi, kunszentmiklósi és nagykátai járásai és Kecskemét thjf. város területére: Debski Béla m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Kecskemét (Szőlészeti és borászati szakiskola); csak a dunavesei és kalocsai járások területére: vitéz Horváth Ferenc kir. fővegyész, Kalocsa és csak a pomázi járás területére: Török Tivadar tanár, vegyész-mérnök, Budapest, I., Ugoesa uca 11., IV. em. 3.

17. Somogy vármegye területére: Jankó István szőlészeti és borászati felügyelő, Tapolca.

18. Sopron vármegye és Sopron thjf. város területére: Halászy Lajos m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Sopron és Szirányi Jenő m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Sopron (Szőlészeti és borászati szakiskola).

19. Szabolcs és Ung közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére: Katona Zsigmond m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Nyiregyháza. — Dr. Varga István kir. fővegyész, Debrecen és dr. Tahy Endre m. kir. kormányfőtanácsos, ny. tb. vármegyei főjegyző, Budapest, VI., Csengery uca 39., III. em.

20. Szatmár, Ugoesa és Bereg közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék területére: Debski Béla m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Nyiregyháza. — Dr. Varga István kir. fővegyész, Debrecen és dr. Tahy Endre m. kir. kormányfőtanácsos, ny. tb. vármegyei főjegyző, Budapest, VI., Csengery uca 39., III. em.

21. Tolna vármegye területére: Marton Dénes m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Szekszárd.

22. Vas vármegye területére: Halászy Lajos m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Sopron és Szirányi Jenő m. kir. szőlészeti és borászati fő-

felügyelő, Sopron (Szőlészeti és borászati Szakiskola).

23. Veszprém vármegye területére: Galamb István m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Veszprém.

24. Zala vármegye területére: Jankó István m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, Tapolca.

25. Zemplén vármegye és Abauj-szántó község területére: Hegedüs Sándor m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Tarcal (Szőlészeti és borászati szakiskola). — Deák Andor m. kir. szőlészeti és borászati főfelügyelő, Sátoraljaújhely (állami közpince) és Meiszner Imre m. kir. szőlészeti és borászati s-felügyelő, Tarcal (Szőlészeti és borászati szakiskola).

Megértő tárgyalások a sörkereskedők és sörgyárak között

Részben az időjárás eltolódása folytán csak későbbben kezdődő szezonn, de főként a sörkereskedelem kelésén belüli dülő bajok miatt a Sörkereskedők Szövetségének, mint az OMKE szakosztályának legutóbbi gyűlése igen elkeseredett hangú felszólalásokkal indult, de örömmel jelenthetjük, hogy a SOSz elnökségének a gyűlés lefolyása után a gyárakkal folytatott bizalmas és barátságos tárgyalásai máris *sol eredményt ígérnek*.

A gyűlés rendkívüli látogatottsága és az ország legtávolabbi vidékéiről is megjelent kartársaink részvétele mutatta, mily fontos feladatok várnak a Szövetségre. A gyűlésen, melyen *Kepes József* (Berettyóújfalú), majd *Sándor Dénes* (Gyula) elnökölt, *Klein Andor* vezérigazgató (Balassagyarmat) az ujabban forgalomba került 15-os hordók miatti bajokat panaszolta el. A gyáraknak csak korlátozott mennyiségben vannak ily hordók, egyfelől tehát nem tudnak nyáron annyi kis hordót adni, amennyit keresnek, másfelől sokan kis hordót vesznek, akik egész nyugodtan vehetnének nagy hordóval is. Javasolja, hogy minden év május 1-étől augusztus 15-ig az ily kis hordók maradjanak forgalmon kívül és csak a megcsappant fogyasztás idején kerüljenek újból forgalomba.

Klein Lipót és *Kerekes Károly* a szervezkedés további kiépítését sürgették.

Krausz Jenő, a ceglédi Schreyer J. lerakat cégvezetője az egyik fővárosi sörgyárnak a vidéki kiskocsmaik körében folytatott közvetlen hálázása ellen tiltakozott.

Rátkay János (Makó) a sörnek márkacikké való minősítésére tett alapon alátámasztott indítványt, mely szerint a nagybani és detailárakat is szabják meg a gyárak egyöntetűen és a tisztességtelen versenyről szóló 1923. évi V. tc. védelme alatt álló reverzális rendszerrel, egyöntetűen megállapodással és a betartás ellenőrzésével veszenek véget az áldatlanul tulhajtott versenynek, az árrombolásoknak.

Kepes József indítványára a Szövetség felkéri a gyárakat, hogy újabb leiratokat se létesítsenek, de a közvetlen vidéki eladásokat is szüntessék be, végül hassanak oda, hogy a bizományosok egymás rajonját ne kereszthessék.

Nádor Jenőnek, az OMKE titkárnak tájékoztató felszólalása és többek hozzájárulása után a Szövetség Sándor Dénes igazgatóság tagunkat, a gyulai OMKE-kerület elnökét és a SOSz társelnökét kérte fel, hogy a gyárakkal próbálja felvenni az érintkezés fonálát.

Sándor Dénes elnök személyes tekintélyének közvetlenül a gyűlés után megvolt a kellő eredménye, amennyiben a sörgyárak részéről Deutsch Emil igazgató bizalmas és barátságos tárgyalásba bocsátkozott a sörkereskedelem sérelmeinek orvoslása tárgyában.

A Sándor Dénes részéről kiváló ta-

ponttall kezdeményezett és vezetett tárgyalásokból módunkban van annyit közölni, hogy Deutsch Emil igazgató a legnagyobb megértést tanúsított a szakmai kívánalmak iránt és máris kilátásba helyezte, hogy a gyárak delegátusa utján állandó kontaktust igyekszik létesíteni a kereskedelem és gyáripár között.

Az 1/2-os hordók nyári forgalmából való kivonásának kérdését is azonnal magáévá tette Deutsch igazgató és igyekszik e kívánságnak a legrövidebb időn belül érvényt is szerezni.

Hasonlóan helytelenítette a közvetlen vidéki eladásokat és ez ellen is megteszi a kellő lépéseket, végül a sörnek márkakikké való minősítésének gondolata is megnyerte a gyárak reprezentánsának tetszését és e téren is a legjobb eredményekre van komoly kilátásunk.

Kepes József

Ipartestületi koncentráció

A gazdasági romlás, a fokozódó általános szegénység az ipartestületeknél is érezteti káros hatását. Az ipartestületekre oly sok kérdés megoldása, oly tömegmunka vár, hogy azokat rendszeresen a jelenlegi csekély számú személyzettel elvégezni képtelenek.

A bevételek erős hanyatlásával az ipartestületek pénzügyi egyensúlyát elsősorban a személyzet elbocsájtásával igyekezett helyrebillenteni. Azonban ez csak a legtrikábban és csak ideig-óráig sikerült. A bevételek szükséges emelésére csak egy mód volt lehetséges. És pedig a tagsági díjak emelése. De ha figyelembe vesszük az iparosság fizetőkészségét és -képeségét, számítunk azzal, hogy a díjakat befizető tagok száma százalékban évről-évre esőknek, akkor mint azt a mostani példa is mutatja, ettől sem várható sok eredmény.

Ma a budapesti testületeknek talán 80%-a anyagi gondokkal küzd, csekély létszámuknál fogva nem bírnak oly erkölcsi sullyal, melyre tulajdonképpen szükségük lenne, jól fizetett és hivatalos tisztviselőket tartani képtelenek csekély bevételük folytán, hivatalos helyiségek rosszak, egy szóval nem tudnak kifejteni olyan alapos működést, mely az iparosság érdekeit 100 százalékban szolgálná és megvédené.

Egyes testületekben hivatalos óra hetenként 2-3 délután van és összes tevékenysége a tanszerződések körüli teendők, munkakönyvek be- és kijelentésének elvégzésében, továbbá elnök és tisztikar választásaiban merül ki.

Egyéb gazdasági kérdésekkel az ilyen testület nem is bír foglalkozni. Holott ma éppen ezek az egyéb gazdasági kérdések érdeklí az egyes iparágakat, éppen ezek a terhek nehezednek ólomsullyal az iparosok vállaira.

Egyik legszebb hivatása az ipartestületnek, mint az iparosság közvetlen

hivatalos szerveinek az iparosság gazdasági érdekeinek megvédése.

Igen, de hogy tud egy ipartestület ily irányú, rendszeres tevékenységet kifejteni, ha elsősorban az anyagi lehetőség hiányzik.

Eltekintve a sokszor igen éles alakban megnyilatkozó személyi torzskoldástól, veszekedéstől, széthuzástól, megállapíthatjuk, hogy az ily ipartestületek tehetetlenségének főoka az illető testület elszegényedése is.

A kézműipar biztos fejlődésének egyik fő alapítója az, hogy a legkövetlenebb szervük, az ipartestületük anyagi és erkölcsi sullyal bírjon s komoly munkát bírjon kifejteni.

Sajnos azonban, ezen célok eléréséhez sohasem láttunk segítőkezet.

Tisztában vagyunk azzal, hogy jelen cikkünk sok iparosnál visszhangra fog találni, tudatában vagyunk annak, hogy a felvetett gondolatnak számtalan híve lesz, de számítunk azzal is, hogy lesznek olyanok is, akik akár fanatizmusból, akár pedig kicsiny hitvány kérdésként a törekvést ellenezni fogják s tartalmatlan frázisokkal fogják ezen gondolat vélt helytelenségét bizonyíthatni.

Ez a gondolat pedig, mint a címből is látható, a budapesti ipartestületek centralizációja, vagyis röviden: az összes budapesti szakmai ipartestületek megszüntetése és egy budapesti általános ipartestület létesítése.

Mielőtt annak előnyeit fejtegetnénk, legyen szabad megvilágítanunk statisztikai szempontból a budapesti ipartestületeket. Jelenleg Budapesten 43 ipartestület működik. Az összes ipartestületek taglétszáma 1930 december hó 30-án 29.196 volt.

Bevételek 1930. évben:

Tagsági díj szimén	544.967.56 P
Felvételi díj emén	67.701.49 P
Tanoncszerződési díj emén	28.030.28 P
Segédlev. kiáll. díj emén	44.568.56 P

A tiszta vagyon (ingatlan, készpénz, értékpapír és egyéb bevételek, mint újság, stb.) 5%-os hozadéka

125.785.— P

Az összes testületek egyévi bevétele

811.052.83 P

Az összes testületek tiszta vagyona 1930 december hó 30-án 2.535.631 pengő 02 fillér volt.

Ha már most tekintetbe vesszük, hogy az ipartestületi ingatlanokat terhelő adósságok fokozatos törlesztése folytán a terhek esőknek, akkor merjük állítani, hogy a bevételek is bizonyos százalékban emelkedni fognak. 16 ipartestületnek van székháza.

17 ipartestület nem szakmai közület, hanem tulajdonképpen vegyes ipartestület.

Ezen statisztikai adatok fényesen bizonyítják azt, hogy a budapesti ipartestületek egyetemességének tulajdonképpen bőven áll rendelkezésükre anyagi lehetőség ahhoz, hogy magukat fenntartani tudják és komoly, valamint értékes munkát tudjanak kifejteni.

Azonban sajnos, az erők szétforgás-elesedése folytán erre nagyon sok esetben képtelenek. Tessék elképzelni, hogy 43 irodahelyiséget fűtésel, világítással, telefonnal, segédszemélyzettel, iparhatósági biztossal, tisztviselő-karral, stb. együtt fenntartani, mindenestre jóval drágább, költségesebb passzió, mint egy közületet ellátni.

Ha figyelemre méltatjuk a mai gazdasági életben számtalanszor megnyilvánuló törekvéseket, akkor láthatjuk, hogy a centralizáció a különféle vállalatoknál egyszerűen létkérdéssé vált. Ezek a törekvések, melyek egyébként racionalizálás alatt ismeretesek, komoly és biztos közgazdasági alappal bírnak.

Mint látható, anyagi szempontból sokkal nagyobb előnyt jelentene az iparosságra nézve egy tökéreos és anyagi gondoktól mentes ipartestület, mint egy olyan törpe testület, mely küszködik s tevékenységében éppen anyagi hiánya folytán csak a leg-szükségesebb iparközigazgatási munkák elvégzésére szorítkozik.

Erkölcsi szempontból megvilágítva a kérdést, nem lehet vitás azonban az a tény, hogy egy kb. 29.000 tagot felölelő közületnek sokkal nagyobb súlya van, mint némely esetben egy 50-100 tagot számláló testületnek.

Az iparosság szakmáik szerint (mint eddig is sok testületnél) szakosztályokat képezhetnek, bizonyos autonóm jogokkal felruházhatók, meglévő vagyunkat szakmájuk fejlesztésére fordíthatják, szóval tulajdonképpen rendes ipartestületi életet élhetnek. Igaz ugyan, hogy így 43 ipartestületi elnök helyett csak 1 elnök és néhány alelnök lenne, ami talán egyeseket hiúságukban sértene.

A tisztviselői kar kihasználása szempontjából pedig rendkívül előnyös lenne a kérdésnek illetlen való megoldása. Ugyanis az egész testületi adminisztrációs szakszempontból (iparközigazgatás, kontár-, vám-, adóügyek, stb.) csoportokra oszthatók s minden csoportnak vagy osztálynak egy vezető tisztviselője lenne. Elképzelhető, hogy az ilyen tisztviselő abban az ágbán mennyire szakképzett lenne, a rászoruló iparosságok igazán kiváló tanácsokkal tudna szolgálni, a legtekintélyesebb segítséget tudná nyújtani.

Ahhoz, hogy egy ipartestület megfelelő tekintéllyel és erkölcsi sulyal bíró közgazdasági tényező legyen társadalmunkban, annak elengedhetetlen feltétele a tökéletesség és kiválóan képzett szakemberektől való vezetése.

*

Ez a cikk az „Ipari Élet” című lapban jelent meg és mivel lapunk mostani számában a vendéglősök és kávéos ipartestületének fuziójáról írtunk, időszériánk tartottuk lapunk olvasóival fenti közleményt ismertetni. Sok argumentumot találunk abban, ami a vendéglősök és kávéos ipartestülete egybeolvadását fényesen indokolja. Az egész cikkre vonatkozóan az a nézetünk, hogy egy általános ipartestületi koncentráció nem volna helyes, ez egy fiók kamara lenne hatáskör nélkül, hanem igenis, a rokonszakma ipartestületeinek fuziója igen kívánatos volna.

Egy állás nélküli pincér esete és a külföldi üdülés

Extra Hungaria non est vita... A régiek ezt mondták, hogy Magyarországon kívül nincs élet, de ha van is, nem olyan. A mostani magyarok nem ezen a véleményen vannak; amikor csak tehetik, menekülnek hazánkból: télen Semmeringre, Mária Cellbe, Skt. Morieba és a jó Ég tudja még, hová utaznak. Tavasszal, nyáron pedig egész népvándorlás indul külföldre. Ott minden olcsóbb, jobb, stb. (azt mondják ők). Viszik külföldre és igen sokszor adáz ellenségeinkhez is az itt szerzett magyar pénzt! Statisztikai adataink vannak már arról, hogy magyarjaink az országból hány milliót visznek ki, rontva ezzel mérlegünket. A hazai fürdők, nyaralók, üdülőhelyek üresek, emiatt nem tudnak fejlődni és sokszor olcsóbbodni. S mert ezeken a helyeken nincs vendég, nincs szükség pincérekre, szakácsokra s más

segédszemélyzetre s ennek következménye azután, hogy ezek nem tudnak sehol elhelyezkedni, szaporítják a munkanélküliek nagy táborát és nyomorognak. Éheznek azért, mert nem kaphatnak munkát, elhelyezést, csak azért, mert ebből az országból büntetlenül ki lehet vinni az itt szerzett pénzt, amelyet azután más országban hagynak. — *Zubek* János pincér már hosszú idő óta állás nélkül volt. Nagy nyomorukon *Zubek* négy próbált segíteni, hogy ételhulladékokat szedett össze. *Zubek* tegnap a rituális vágóhídon a medencébe lecsorgó vért gyűjtötte össze, odahaza megsütötte és feltálta ebédre. Néhány óra múlva valamennyien eszméletlenül estek össze. A klinikán megállapították, hogy a medencében a vér megromlott. — Ugy tudjuk, a debreceni kartársak megfelelő módon segítették a *Zubek*-családon. Mert ott történt ez az eset.

Előfordulhat ez a sajnálatos eset akkor, ha a külföldre rohanó talmi magyarok és parvenik itthon, a hazai nyaraló- és fürdőhelyeken maradnának? Erőszakkal visszatartani ezeket a vándormagyarokat nem lehet. Már többször szó volt arról, hogy olyanok, akik az itthon szerzett jövedelmüket külföldön költik el, azokat jól meg kellene adóztatni. Végeredményben azok nemcsak a hazai gazdasági életet rövidítik meg, de a haza ellen is vétkeznek. Mi nem akarjuk az országunkat egy kínai fallal körülvenni, de ennek a valutarontásnak és nyomort okozó kóborlásnak valami módon megis csak véget kellene vetni. A legalkalmasabb lenne külön jól megadóztatni a magyar fürdők, nyaralók és idegenforgalom fellendítése céljára azokat, kik külföldön nyaralnak és üdülnek.

Társulati élet

A Bor-, Sör- és Italmérők Ipartársulata

junius 10-iki taggyűlésén a sörárák terén mutakozó árrombolás került megvitatásra.

A gyűlés azokkal a sérelmekkel foglalkozott, melyek az egyes italmérők által kiírt alacsony sörárák folytán az ipartársulat tagjait érik, amely ha elharapódzik, úgy ez az italmérőkre nézve végzetes következményekkel jár, mert a 18 filléres sörárák mellett az italmérő ugyszólván effektív ráfizet. A kérdéshez többen szóltak hozzá. A taggyűlés utasította az egyesületi ügyészt, hogy keressen érintkezést a sörgyár vezetőségénél és találjon módot arra, hogy a sörgyárakat és az italmérőket érintő közös nagy jelentőségű kérdéseket együttesen megtárgyalják. Ezután a taggyűlés az egyfázisú forgalmi adó rendszer kérdésével foglalkozott.

Junius 24-én küldöttség kereste fel a sörgyárak vezetőségét. A sörgyárak részéről *Dános Marcell* vezérigazgató, *Baloghy* és *Löwy* igazgatók fogadták

a küldöttséget, amelynek tagjai *Weinberger Béla* társelnök, *Weisz Samu* és *Wagner Ignác* alelnökök, *Fohn Miksa* pénztárnok, *Diamant Emil* és *Weisz József* ipartársulati tagok voltak.

A küldöttség rámutatott arra, hogy az egymásrautaltság folytán a sörgyárnak is emines érdekében áli a sörárák terén mutakozó árrombolási tendencia megakadályozása, mert ha nem keres az italmérő, esökken a sörfogyasztás, de egyébként is a hitelezőnek is érdeke, hogy adósának gazdasági létét veszély ne fenyegetse. *Weinberger Béla* társelnök szakszerű beszédével tárta fel a helyzetet, rámutatott azokra a lehetőségekre, amelyek segítségével ez a kérdés úgy a sörgyárak, mint az italmérők szempontjából megoldható. *Baloghy* és *Löwy* igazgatók hozzászólása után *Fohn Miksa*, *Wagner Ignác* fejtették ki nézetüket az egyes sörfajták gyártási szükségességéről. *Dános Marcell* vezérigazgató nagy figyelemmel hallgatta az érdekes hozzászólásokat, köszönetét fejezte ki a küldöttség vezetőjének, hogy alkalmat szolgáltatott arra, hogy ezeket a nagyfontosságú kérdéseket közvetlenül tárták eléje, a maga részéről a jövőben igyekezni fog, hogy az Ipartársulat hivatott vezetői útján ezeket a megbeszéléseket mind gyakoribbá tegye, mikor is reméli, hogy kölcsönös jóakarattal a félreértések teljes tisztázása után sikerül majd azoknak a kérdéseknek a megoldása, amelyek és ebben deferál a küldöttség vezetőjének, teljesen kölcsönösök és közösök. Ami a konkrét panaszt illeti, utasítást ad azok haladéktalan orvoslására.

Köszeg. *Mayer János* elnök vezetésével a vendéglős szakosztály június 10-án ülést tartott. A szakosztály reorganizációja után azután élénk vita indult a sörkérdésben. *Köszeg* a kartársak az ottani sörgyártól szerzik be sörszükségletüket s bár egyforma beszerzési árat fizettek, a kimérési ár mégis különböző volt. Nagyon helyesen rámutatott az egyik felszólaló, hogy akkor, amikor a vendéglősök veszekednek, a sörgyárak nevetnek. *Semmi* értelme nincs annak, hogy egyesek néhány fillérral olcsóbban mérjék a sört, mert a várt és remélt fogyasztástöbblet nem következik be. *S* végeredményben nem azért akarnak a vendéglősök sört kimérni, hogy ne keressenek, vagy hogy legkedvezőbb esetben csak pénzt cseréljenek. Az ülésen azután sikerült együttes hozzájárulással egységes álláspontot elfoglalni és pedig olyképpen, hogy *Köszegen* minden vendéglőben a sör kimérési ára egyforma lesz, vagyis a sör beszerzési ára hektoliterenként P 55,60, a kimérési ár pedig a korsó 46 fillér, a pohár 30 fillér az összes vendéglőben.

Szegalom. A Vendéglősök és Keresma-rosok Országos Egyesülete elnökének a „Fogadó” július 1-i számában megjelent közlése a sörgyárakkal való tárgyalásokról az itteni kartársakat arra készítette — mivel az egyesü-

let ebben a közlésében bejelentette, hogy ott ahol a kartársaknak valami panaszu van, a sörfőzdek az országos egyesület intervenciójára hajlandók a panaszokat orvosolni — hogy panaszait irásban az országos egyesületnek irzall jelentsék be, hogy a sörgyáraktól vett ígérlet alapján sürgös orvoslását szorgalmazza. Szücs Mihály az országos egyesület elnöke e kérelemnek megfelelően az érdekelt sörgyárakban interveniált.

Csepregből is érkezett egy hasonló természetű panasz. Bár abban a panaszok nem voltak konkretizálva, így a panaszt az egyesület közölte a Sörfőzdek Egyesületével.

Budafok. A Budafok és Vidéken működő Vendéglős Ipartársulat július 7-én tartotta havi ülését. Hofmeister Kálmán elnök bejelentette, hogy az előző ülés alkalmával bejelentett panasz alapján a név nélkül egy kontr által terjesztett röpcedulat, amelyen hihetetlen olcsó árral a vendéglőbe (?) csábítja a közönséget, de az üzletben azután magasabb árat számít, át tették a kereskedelmi és iparkamarához, hogy állapíttassék meg, hogy az illető eljárása nem minősíthető-e tisztességtelen versenynek, vagy szédelőg feldiesérésnek. A kamara a felhozott esetet kivizsgálta és a szóbanforgó egyént kioktatta, hogy eljárása helytelen és méltán kihívja a jogos kritikát. Az említett egyén megígérte, hogy az ilyen helytelen üzleti lelményességgel felhagy. — Szép tőle! Elnök bejelenté, hogy annak idején egy P. J. nevű budapesti vendéglős az egyesület tagjaira sértő kijelentést tett. Szükségesnek találta, hogy ezt az országos egyesületnek esetleges bírói eljárás megindítása céljából bejelentse. — Forgalmi adó sérelmeket említett fel Bán István, utána ugyan- csak Bán István adja elő, hogy a legutóbbi kelenvölgyi bucsu alkalmával, mint már ilyenkor szokás, néhány cigányzenész engedély nélkül bement a Schotke-féle vendéglőbe, ott egy pár nótát húzott. Bucsú alkalmával természetesen a vendéglős mással van elfoglalva mint azzal, hogy egy pár fillért keresni akaró cigánygyerekeket figyelje. A vége az lett, hogy a Zeneszerzők Szövetsége Schotkénét beperelte és egy horribilis összeget kér, mert azok a cigánypurdék eljátszották — állítólag — azt a műdalt „Ott fogsz sirni, ahol senki sem lát”. Neki a Zeneszerző Szövetségről megvan a maga véleménye, de azt hiszi, ennek a szövetségnek ezen eljárása népszerűsítéséhez nem fog hozzájárulni. Rövid cszmeesere után ezt az ügyet elintézés céljából áttették az Országos Egyesülethez. Bán István kívánatosnak tartja, hogy az ipartársulat a tagságdíjak beszedését szorgalmazza, egyben felhívta az elnökség figyelmét arra, hogy az országos egyesületnek a tagdíjátalány még nem lett átutalva. A pénztáros megfelelő eljárásra felhivatott. Tóth Lajos titkár azután bejelenté,

hogy az ipartestület és iparoskör „szekházában” a vendéglőt nem házi-kezelésbe fogja venni, hanem azt egy korlátlan italmérsi engedéllyel rendelkező helybeni kartársnak bérbé fogja adni. A bejelentést a választmány helyeslőleg tudomásul vette. Stark András új tag felvétele után elnök az ülést bezárta.

Különféle közlemények

A borbatyuzás ügye a budapesti kereskedelmi és iparkamara teljes ülésén.

Fink Frigyes Sándor (Budafok) panaszolja, hogy amióta rendeletileg megengedték 5 l-rel szemben 25 l bor személypoggyászkeinti szállítását, nem termelők, hanem u. n. batyuzók, szabadjeggvel utazók, tömegesen konkurálják le a legális borkereskedelmet. Rezsijük nincs, közterhek nem viselnek, kémiai és higiénikus ellenőrzés alatt nem állnak. Pártolandó volna az Orsz. Borkeresk. Egyesület felterjesztése, amely a régi rend visszaállítását kéri. — Panaszolja továbbá, hogy egyesek helyhatósági igazolvánnyal visszaélészerűleg a bortermelő-eladó szerepét játsszák és ugyancsak nagy rezsimegtakarítással okoznak kárt a legális kereskedelemnek. A közigazgatási hatóságnak vizsgálnia kellene, vajjon az ilyen „szekerezők” áruja saját termésű-e és eladásuk nem visszaélészerű kereskedés-e. — Gundel Károly csatlakozólag hangsúlyozza, hogy míg a legális kereskedelem és ipar általában a közigazgatási szekaturától szenved, az illegális adásvétel a közigazgatás dédelgetettje. A cempészés tirsével nem használnak a legális termelésnek sem. Sürgös, hatályos intervenciót kér.

Elnök javasolja, hogy a kamara sürgös előterjesztésben kérje a jeltett kezdemény visszavonását és a termelési igazolványok szigorú ellenőrzését.

A T. Ü. az elnök választ tudomásul veszi.

A borbatyuzás miatt már évek óta megújuló panaszok orvoslásával nem érnek rá foglalkozni. Talán most, a választás után?

Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy a hozzánk érkezett panaszok alapján felhívjuk a Székesfővárosi Vámörtség Parancsnokságát, hogy az I. kerületbe Budakesziről és Budáörsről szemérmetlenül hozzák az adózatlan bort. Továbbá a rákoskereszturi temető körül naponta egészen nyíltan árusítják a hivatasos cempészek a bort. Ezeknek a fővevők a fővárosi alkalmazásban álló temetői munkások.

Erösen csökken a sörfogyasztás.

A M. kir. pénzügyminiszteri fogyasztási adóügyi csoportjának f. évi június hó 13-i hivatalos kimutatása szerint f. évi május havában 34.035 hl sört termeltek a m. év május havának 47.636 hl-ével szemben, tehát 13.661 hl-el kevesebbet. 1930 szeptember hó 1-től f.

évi május havának 31. napjáig az össztermelés 226.725 hl az elmúlt év ugyanezen időszakának 394.206 hl-vel szemben, tehát a termelés 167.381 hl-el kevesebb.

A sörfogyasztás természetszerűleg szintén ilyen arányban csökkent. A f. évi május havában 33.927 hl sört fogyasztottak, az elmúlt év májusának 47.827 hl-ével szemben. A fogyasztási csökkenés tehát 13.900 hl. 1930 szeptember hó 1—1931 május hó 31-ig terjedő időben összesen 226.461 hl sört fogyasztottak, az előző év ugyanezen időszakának 395.193 hl-ével szemben. A fogyasztási csökkenés tehát 168.732 hl.

A Budapesti Közlönyben megjelent hivatalos kimutatáshoz a sőtésések lapja, az „Italmérő” a következő reflektiókat fűzi:

„E fogyasztási csökkenés sokkal több jelent, mint e rideg számok mutatják. Megállapítást nyert illetékes helyen, hogy már 30 év óta nem volt ilyen meleg május, mint az idén. Tekintetbe kell még venni azon körülményt, hogy a sörárakat vidéken leszállították a sörgyárak, Budapest területén pedig, bár árleszállításra sor nem került, az italmérők — saját zsebük rovására szállították le a sörárakat — hiába, minden eredmény nélkül. Nagy a baj, ha a sörfogyasztáson sem a kánikula, sem az árleszállítás és praktika sem segít. Mi lesz itt, ha a borfogyasztási adót leszállítják?”

A sörfogyasztás emelkedésének Kolumbus tojása: olyan szállítási kondíció, hogy a kis kimérő is kedvvel mérje a sört!

Szállodaigazgató tanfolyam.

F. é. október hó 6-án kezdődik Bécsben a IX. nemzetközi szállodaigazgató tanfolyam. Felvételnél olyan hölgyek és urak, kik megfelelő gyakorlattal és kielégítő módon két nyelvet bírnak és kereskedelmi ismeretekkel rendelkeznek. Jelentkezhető az Internationale Hoteldirektorverband, Wien I., Kartnerring Nr. 16. vagy a tanfolyam vezetőségénél, Kursleitung, Wien, I., Kurrentgasse 5., ahonnan díjmentesen prospektus is kérhető.

Ezüstlakodalom.

25 éve már, hogy letépve egy-két műrtuszt, elindultunk az élet útján. Ma: ezüst korsóval a kezünkben érkezünk meg ahhoz a forráshoz, melynek neve isteni kegyelem.

Házasságunkat folyó hó 12-én deli

12 órakor a szegedi Fogadalmi templomban áldatjuk meg a hálaadó szentmise után. *Lenk Kajetán és Tamás Erzsébet.*

Házasság.

Varró Ferenc, a soproni „Pannonia” szálló éttermének főpincérje június hó 22-én jegyet váltott *Steiger Paula* urleánnyal Sopronban.

Szegeden le akarják szállítani a borfogyasztási adót.

A városi közgyűlésen egy törvényhatósági tag a borfogyasztási adó leszállítását indítványozta. Az indítványt nagy vita követte s e vitában a polgármester azt hangoztatta, hogy a borfogyasztási adóból a városnak hatszázezer pengő jövedelme van és ha egy negyed résszel is csökkentenék ezt az adót, ugys megfelelő pótlásról kell gondoskodni, már pedig erre alig találnának fedezetet. A kisgyűlés a polgármester álláspontját tette magáévá, de a közgyűlés a törvényhatósági tag indítványát fogadta el. Megjósoljuk, ebből nem lesz adóleszállítás, mert a miniszter a költségvetésbe beállított bevételből aligha fogja megengedni, hogy abból töröljenek is egy fillért.

Egy szakács, kinek két felesége van, mert nem szereti a komplikációkat.

Az ember nem is gondolná, hogy egy kis autógázolásnak milyen súlyos következményei lehetnek néha. Ezt a saját bőrén tapasztalta Monsieur Gaston Leiris, egy 50 éves párizsi szakács. A szakácsot az egyik forgalmas uccakereszteződésnél elütötte egy taxi. Először nem történt nagyobb baja: kitérte a lábát. Kórházba vitték és itt történt aztán a komoly baj. A lapok ugyanis röviden megemlékeztek a szerencsétlenségről és erre a szakács hamarosan két látogatót kapott.

Mindkét látogató: a hites felesége volt. Csaknem egyidőben érkeztek igazottan, líhegve a feleségek a férj betegágyához. A férj óvatosságból lehuntya a szemét, magára huzta a takarót és nagyokat nyögött, mint aki rettenetesen szenved. Közben pedig két villámló szemű asszony kiáltotta egymás felé a betegágnál:

— Ki maga?

— Én Mme Leiris vagyok!

A következő pillanatban már tettegességre került a sor. Ápolók rohantak be és nagy ügyvel-bajjal eltávolították a két feleséget.

Az ügyvel kapcsolatban azután a következők derültek ki. A szakács 20 évig együtt élt már első feleségével, amikor végül úgy érezte, hogy ez egy kicsit unalmas. Nem akarta otthagyni az asszonyt, mert nem szerette a komplikációkat. Ő csak egy kis változatlanságot akart. Udvarolni kezdett egy másik nőnek, akinek nem mondta meg, hogy nős.

Hamarosan olyan nagy lett köztük a szerelem, hogy a derék szakács elvette a nőt feleségül. Most már itt állt két feleséggel. Valahogyan be kellett osztania az idejét. Első feleségének azt mondta, hogy mellékfoglalkozást ka-

pott: egy éjszakai mulatóhelyen kell főznie és ezért estétől reggelig távol kell lennie. Második feleségének viszont elmondta, hogy egész nap rettenetesen el van foglalva, úgyhogy csak éjjel tud otthon lenni.

Igy azután kényelmesen beosztotta két házasságát. Nappal rendes munkahelyén dolgozott és a szünetekben hazament első feleségéhez. Éjjel viszont a második feleségénél volt. Talán sohasem tudták volna meg a feleségek a szomorú valóságot, ha nem jön közbe a kellemetlen autóbaleset.

A hatósági üzemek megszüntetésének előmunkálatai!

A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara a következő felhívást küldte az ipari érdekképviseletekhez: Az iparfejlesztési törvény 34. §-a értelmében a kereskedelemügyi miniszter az érdekeltektől miniszterekkel egyetértően valamennyi állami üzemet és vállalatot, a belügyminiszter pedig a kereskedelemügyi, illetve pénzügyminiszterrel egyetértően valamennyi törvényhatósági és községi üzemet a törvény életbeléptetésétől számított egy éven belül megvizsgálni köteles abból a szempontból, hogy vajjon fennállása közérdekből indokolt-e?

A kereskedelemügyi miniszter úr 150.206—1931. XVI. sz. leiratával felhívta kamaránkat, hogy azokról a hatósági üzemekről, melyek működését közérdekűnek nem itéljük, záros határidőn belül tegyünk jelentést.

Van szerencsénk felkérni az igen tisztelt Elnökséget, szíveskedjék kamarákkal legkésőbb folyó év szeptember 1-éig közölni azon hatósági (állami, fővárosi, községi stb.) üzemek jegyzékét, melyek működése az igen tisztelt Elnökség által képviselt szakmai kereskedelemre vagy iparra nézve sérelmes s amelyek megszüntetése közérdekből is indokolt volna. Kérjük továbbá a szóbanforgó üzemek megszüntetésének alátámasztására vonatkozó rövid, de adatokat tartalmazó indoklását és esetleg annak szíves közlését is, hogy b. véleménye szerint az egyes üzemek megszüntetése esetén rendelkezésre álló vagyontárgyak értékesítése hogyan volna keresztülvihető oly formában, hogy a kincstárt és a városokat (községeket) anyagi károsodás ne érje?

Atyai gondoskodás.

Nemcsak a fogadós, vendéglős, kávé és korcsmáros iparnak, hanem a többi iparoknak is vannak olyan életbevágó sérelmeik, amelyeknek orvoslása egzisztenciális szükséglet volna és a boldogulásukat elősegítené. De erre nincs idő! Itt vannak a hatósági étkezdék és a tejszarnoki éttermek elleni panaszok, ezek az üzletek tönkre teszik a szépen fejlődő vendéglős- és kávéipart. Itt vannak a borbalyuzók garázdalkodása, de hiába a sok panasz, küldöttségjárás, instanciázás, ezeknek a panaszoknak az orvoslására nem érnék rá az illetékesek. De voltaképpen

mit is csinálnak az illetékesek? Nálunk és másoknál is igen sokszor felvetődött ez a kérdés. Megnyugtathatjuk a kivívászkodókat: szorgalmasan dolgoznak és a mindennapi életben felmerülő nehéz problémákat oldják meg. Nem karddal vágják ketté a gordiusi csomót, hanem hosszabb és érette megfontolás, az ügyhöz fűződő fontos gazdasági, szociális érdekek és a fennálló törvények, rendeletek, jogszabályok és joggyakorlat szemellett tartásával határoznak. Ez pedig alapos munka, már pedig az alapos munkához idő, sok idő kell. Most olvassuk, hogy legutóbb a kereskedelmi miniszter milyen fontos, milyen életbevágó rendeletet adott ki és milyen kitünően szabályozott egy dolgot, egy ügyet, amiről senki sem tudott, hogy létezik, hogy van, hogy talán ezer érdeket sértett, mert — eddig nem volt szabályozva.

Íme itt közöljük a kereskedelmi miniszterium legújabb klasszikus rendeletét:

„Üveg tárgyak „írása”. A kereskedelemügyi miniszter rendelete értelmében bérmláskor, bucsukor, amennyiben azok vasárnapra vagy Szent István napjára is esnek, a bérmlás, illetve a bucsú helyén üvegből készült, mintával diszitett emléktárgyak (poharak, serlegek, kanesók, tálcaék, virágvázák, gyöngyfüzerek) árusíthatók és az üvegből készült emléktárgyakra az úgynevezett pohárirás elkészíthető. Az árusítás és felírás elkészítése reggel 7 órától este 10 óráig végezhető. „Hát nem fontos rendelet ez?!“

Ipartestületi vendéglők.

Olvasóink ismerik véleményünket az ipartestületi „székházakról” és az azokban rejő ipartestületi közüzem vendéglőről. Semmi kifogásunk, hogyha az ipartestületeknek sok spórolt készpénzüik van és jól akarják azt „bafektetni” s házat építenek, de pénz nélkül, adósságra, a tagdíjjal ugys jól megterhelte tagok mégjobb megterhelésével és a közpénzből azután kölcsönfelvétellel építésbe fogni, egész felesleges. Most értesültünk arról, hogy a budafoki ipartestület az iparoskörrel együtt vett egy székházat, oda természetesen egy vendéglőt is kívának. S most az egyszer meg kell dicsérnünk az ipartestületet, mert nem házikezelés vendéglőt kíván, hanem azt határozta, hogy az iparos székházban lévő helyiséget egy vendéglősnek, kinek italmérsi engedélye van, amely a létszámhoz tartozik, bére adja. Így helyes is, ne új házikezelés vendéglőt csináljanak az iparosok, ne új konkurenciát tenyészessenek, hanem a létező vendéglősök közül adják azt hasonlórbe.

Hogyan lehetne a vendéglősök nehéz helyzetén segíteni?

A nyugati végekről írja egy kartárs: A fogyasztási adó ellenőrzést a pénzügyorségre kellene bízni. Szüret után az összes termelőknél szigorú és lelki-

FÜRST BERNÁT

Budapest legrégebb és legmegbízhatóbb
MŰVÉSZÜGYNOKSÁGA
 BUDAPEST, VII. HARSFA UCCA 40.
 Szigonyai: ARTISTIK BUDAPEST.
 TELEFON: JÓZSEF 465-60.

Női kamaranégyes, női zenekarok,
 jazz- és szalonzenekarok, énekes bár
 zongoristák, artiszták és tán:művészek
 közvetítése.

ismeretes borfelvételt elrendelni, az összes termelőknél csak hitelesített hordók használatát megengedi, így sok visszaélések lehetne elejét venni, mert a mostani állapotok mellett sok bor után nem lesz leróva a fogyasztási adó. Hogyha az összes borok pontosan fel lesznek véve, egy egységes és egyenlő boradó lesz kivétel, úgy a vendéglősök is képesek lesznek minden kiméréssel és a borbatyussal a versenyt felvenni. De manapság ez szinte lehetetlen. A termelő (Buschenschank) csak fogyasztási és engedélyadót fizetnek, pedig ők sem önköltségi áron mérik boraikat, hanem állítom, hogy több haszonnal dolgoznak, mint a vendéglősök.

Tehát terheljék őket is azokkal az adókkal, mint a vendéglőst.

Most nézzük a borbatyusokat! Ők a termelőknél veszik olcsón a bort s literenkint legalább is 20 fillért tisztán keresnek, amellet semmiféle adózásban nincs részük!

Ha már most a vendéglősök adóit vesszük, itt van a fogyasztási adó, forgalmi, engedély illeték, kereseti, jövedelmi adó, betegsegélyző, baleset, üzletbér, stb., tehát egy egész sorozata a megterheléseknek a fent említett konkurenciával szemben. Ha mindenki, ki bort kímér vagy elad, egyformán fizeti az adókat, akkor a vendéglősök nyugodtan versenyezhetnének a kimérésekkel és megszűnnének a borbatyusok is. Ez utóbbiakat úgy gondolom ellenőrizni, hogy a községi előljáróság által kiállított nyugtával kellene igazolnia, hogy a bor után az adót befizette, kinél nincsen ilyen nyugta, a borát el kellene kobozni, őt pedig megbüntetni.

Halálozás.

Porkoláb László fonyódi vendéglőst súlyos csapás érte, fia Gyula, mult hó 25-én 22 éves korban elhunyt. Nagy részvétellel az evang. egyház szertartása szerint Fonyódon örök nyugalomba helyezték.

Felhívás.

A Csillaghegyi Ásványvizüzem igazgatóságát felhívom, hogy a nálam leadott 30 drb 1½ lt-es és 0.2 lt-es bizományi üvegeket 5 napon belül vitesse el, ellenkező esetben kénytelen lesznek a vállalat számlájára a palackokat beraktároztatni. Ezt a felhívást azért bocsátom ki, mivel levélbeli kérelmemnek a palackok elszállítása végett nem tettek eleget. *Mészáros Lajos, III, Lajos ucca 91. szám.*

A nagy kolera és a müncheni sörivás 1831-ben

Száz éve most annak, hogy a rettenetes indiai kolera betörvén Kelet-Európába, elárasztotta Magyarországot, áttört Ausztriába s tovább száguldott nyugat felé.

De ime, egyszerre csak hire terjed a halálra rémült Monarchiában, hogy Bajorországban, München körül 40 óra járásnyi körzetben megtorpant a rém! Európa meglepetve állott e rejtély előtt, az okokat hiába kereste, nem találta meg.

Ma már tudjuk, hogy nem csoda történt, hanem ott volt az ok, hogy ebben az időben már München és környéke volt a népi és polgári, vidéki és városi serfőzés hezája. Münchenben és távolabbi környékén, már Salzburgban, az egész Salzkammergutban, Traubingban éppen úgy, mint Nürnbergben minden falunak, kolostornak, mezővárosnak megvolt a maga serfőzőháza; Münchenben, Landsbergben és Nürnbergben már valóságos nagy sörgyárak működtek. Sört ivott a királytól a parasztig mindenki.

Hogy mi hatott a bajor sörben a kolera, azt a korszak csak sejtette. Ma már tudjuk. Legjobban megértjük a dolgot, ha az 1831-iki bajor állapotokat egy magyar ember, Heránus János pesti ügyvéd egykori naplójából tanulmányozzuk.

Heránus János felvilágosodott, rendkívül művelt ember volt. Ahol esak jár, mindenütt leírja a sert. 1831 aug. 20-án leírja a neumarkti Arany Korona vendéglősdőt, „ahol igen gonoszul ebédeltünk, de közelitvén már Bajor Országhoz, annál jobb volt a ser, mellyből búmban józüeket is hürpentgettem“. Salzburgban a Szőlőfürt vendéglősdővel kapcsolatban azt írja a német vendéglői kosztról, mely igazán rettenetes volt a pompás magyar vendéglősdők kiváló kosztjához szokott magyar gyomornak: „Mondhatom, hogy életemben gonoszabbul nem ettem, mint itten. Sert azonban olyat ittam, hogy már jobbat nem kívánhattam“. Augusztus 21-én leírja a wagingi Postaház nagyszerű serét. A kolera elől menekülő Heránus társaságával szeptember 14-én megtekinti Münchenben a Hofbräuhaus, „az öreg királyné serházát. A serfőző, aki egy betsületudó és vendégeket szerető uriember volt“, mutogatta meg a magyar vendégeknél a serházat szorgalmas kínálgatás közben. „Ugyan hozzá is láttam

radnóthfai Nagy Benedek kamarás ural egyútt“. Megtekintettek mindent, az aszalóházat, a malátatartó padlást.

Még október 14-én is ott maradtak s végignézték a híres müncheni Oktoberfestet, amelyről ezt írja naplójában a pesti fiskális: „Láttam az mezőn közel 8000 embert s mégis a legnagyobb tsendenség uralkodván, olyannyira, hogy mindenik ült a korsó serinél, dohányozott magának s magában melancholizált.“

Ime, Európában százezernyi sir domborult már a kolera halottai fölött s Münchenben 8000 ember pipált ser mellett a Terézia-mezőn, löversenyt nézve 2, mondd két lovasrendőr felügyelete mellett, de mint a naplózó mondja: „e politzia emberekre semmi szükség nem volt“. A naplót a Szilvay-család levelesládája örzi.

Adatait a német irodalom sem ismeri, még kevésbé ismerte a naplóíró Prof. Vincent-nak, a tifuszoltás felfedezőjének irását: hogy a sörben a tifusz bacillusa 30 perc alatt, a kolera bacillusa pedig 15 perc alatt pusztul el.

Ehhez semminemű magyarázat sem szükséges, ez a nyitja a müncheni csodának, mely történt pontosan száz esztendeje, anno 1831-ben.

Bevilaqua-Borsody Béla dr.

A SZAKMA TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI

Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

1931 július hó 17-én d. e. 10 órákor *Gundel János és id. Kommer Ferenc* emléket ápoló asztaltársaság összejövetele Márkus Imrénél (III, Alsómargitsziget).

1931 július hó 22-én este 7 órákor *Jóbarátok vacsorája* Herzmann Leonál (IX, Soroksári út 60. HÉV állomás).

1931 július hó 24-én este 8 órákor *Vendéglősök vacsorája* Gráf Jánosnál (VI, Aréna út 106.).

1931 július hó 29-én este 7 órákor *Jóbarátok vacsorája* Erdős Ignáénál (X, Augusztia telep, Pongrác út 7.).

1931 július hó 31-én d. e. 10 órákor *Gundel János és id. Kommer Ferenc* emléket ápoló asztaltársaság összejövetele Peleczmann Gyulánál (I, Gellért tér 3.).

A „Fogadó–Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésére.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. n. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáfutató tagoknak naponta délután 4–6-ig díjmentesen jogi tanácsot szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379–88.

Borpiac

Bor- és pálinkapiac.

A magyar borpiacra úgy belföldi, mint külföldi számlára egyáltalában nagyobb kötések nem történtek. Teljes lanyhulás van, csakis vendéglősök vásárolnak kisebb tételekben borokat, akik parasztárúért fokonként 1,3–1,4 fillért fizetnek. A nagytelermelőknél fekvő borok is ugyanezen árakon kaphatók. Arra való tekintettel, hogy hordókat a szüret közeledtével szeretnék kiüresíteni. A szárazságra való tekintettel a szőlők még mindentűn jól állnak, de eső itt is kellene. Eltekintve azon helyektől, ahol a jégverés nagyobb pusztítást vitt véghez, a szőlők kifogástalanul fejlődnek. Eddig az országban még sehonnan sem jöttek egyéb kárjelentések, bár itt-ott egy a peronoszpóra, mint a lisztharmat is jelentkezik, minden nagyobb kártétel nélkül.

Dömszödn általános üzletlenség csak budapestkörnyéki korcsmárosok vesznek kisebb tételeket, pedig még a községben nagy bortételek vannak egy fehér borban, mint kadarkában, kiváló minőségben.

Hahóton közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatott kis tételben 11 Malligand-fokos literenkint 11 fillérjével.

Prónyfalván szünetelő kereslet, élénk kínálat mellett eladatott kisebb tételekben 20 hl 11–14 fokos, literenkint 16–36 fillérért.

Gyöngyösön közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 150 hl 12 fokos, literenkint 16 fillérjével, 80 hl 11 fokos vegyes fehér, literenkint 14 fillérjével, 15 hl 13 fokos leányka, literenkint 22 fillérjével, 30 hl 12 fokos muskotály, literenkint 25 fillérjével.

Abasár, Visonta és gyöngyösi határ egy részében vasárnap jégverés volt, ami jelentékeny kárt okozott a szőlőkben. A kár 50–60%-ra tehető.

Felsőszemenyén közepes kereslet és élénk kínálat mellett eladatott 40 hl bor, literenkint 14 fillérjével.

Lesenceistvádon szünetelő kereslet, élénk kínálat mellett eladatott 20 hl 12 fokos, literenkint 24 fillérjével, 20 hl 11 fokos, literenkint 20 fillérjével.

Szekszárdon közepes kereslet, élénk kínálat mellett csak kisebb tételekben történtek eladások, néhány vagon sőtét áru fokonként 1,3 filléres áron budapesti nagykereskedő részére elkelt. Kis forgalomban a jóminőségű áru literenkint 20–30 fillérjével kelt el.

Villányban csak vendéglősök vásárolnak egészen kis tételekben literenkint 25–30 fillérért, 12 Malligand-fokos fehér- és szillerborokat. Nagy a hőség és szárazság. Junius 7-e óta nem volt nagyobb eső, csak négy kisebb 3–5 mm-es s ennek dacára a vegetáció mégis buja, a bogycók igen szépen fejlődnek.

Pálinka. Törköly: Az egyre fokozódó kereslettel szemben igen kevés áru jelentkezik a piacon és így az árak javulása vélelmezhető. Ez előrelátható volt, mert az aratási munkálatok alatt igen nagy mennyiségek kerültek elfogyasztásra. Árak: hektoliterfokonként 2,60–2,70 pengő.

Seprő: Kisebb mennyiségek iránt állandó kereslet mutatkozik. Árak: 2,80–2,90 pengő.

Eper: Ebben a cikkben a termelés már megindult, úgy a kínálat, mint a vételkezdés mérsékelte. A kereskedelem tekintettel arra, hogy ez idénycikk, a felkínált tételekre csak 3–3,20 pengő árban volt vevő.

Szilva: A szükséglet fedezésére állandóan történnek vételek s így a készletek erősen lecsökkentek. Árak: nyáriszilva 5,30, kékszilva 5,70, prémios szilva 6 pengő.

Borpiac: Az elmúlt héten a fokozódó kínálat következtében üzlet csak ott jött létre, ahol az eladók az árban engedményeket tettek. Árak: 3,40–3,60 pengő. A jegyzett árak ab főzde, hordó nélkül. III. táblázat szerint átadva és átvéve értendő, a mindenkor érvényben lévő forgalmi adó külön felszámítása mellett.

ÜZLETI HIREK

Budapest. Ungár M. Ferenc vendéglős kartárs megvette a VII. ker. Dembinszky uca 33. szám alatti vendéglőt és azt átalakítva és újonnan berendezve e hó elsején nyitotta meg.

Lukács Antal budapesti vendéglős kartársunk Rákóczi ut 55. szám alatti éttermeit teljesen átalakítva, újonnan berendezve, f. évi július hó 1-én újból megnyitotta. Lukács kartársunk üzlete a vidéki vendéglős kartársak találkozó helye.

Zalaegerszeg. Ekham p Kálmán pályaudvari vendéglős, a zalaegerszegi vendéglősszakosztály agilis elnöke az állomáson újonnan épült vasuti vendéglőt a legmodernebb komforttal és izléssel rendezte be. Az új épület praktikus beosztása mintául szolgálhat az ezental épülő vasuti restóknak. A nagyvárosi jellegű üzlet nemcsak az utazó közönség, hanem a városi közönség által is erősen lesz frekvenciálva, mi kétségtelen bizonyíték amellelt, hogy Ekham kartárs pincéje és mintaszerűen vezetett konyhája a legjobb hírnévnek örvend.

Sopron. Elő Viktor volt sopronmihályi vendéglős megvette a győr-ebenfurti vasútállomással szemben lévő Hackl-féle vendéglőt s azt átalakítva és újonnan berendezve, június hó 1-én nyitotta meg.

Pesterzsébet. Galambos Ernő vendéglős elnyerte az Iparoskör vendéglő bérletét.

Fekete Gyula.

Magyar komlót vesznek a sörgyárak.

Mint ismeretes, a kormány mázsánként 200 aranykorona komlómámot léptett életbe, hogy ezáltal a magyar komlótermelés fokozza és a gazdák részére kifizetővé tegye e kezdetben sok költséggel járó művelési ágat. Az idei komlótermelés értékesítésénél előreláthatólag ez a 200 aranykoronás vám érvényesülni is fog. Semmi akadálya nincs annak, hogy a sörgyárak elsősorban ne magyar komlót vásároljanak. Megállapították ugyanis, hogy a magyar komló minősége kifogástalan és az semmiben sem különbözik sem a saazi, sem pedig a német prima komlótól. A sörgyárak, amelyek idei üzlete a nagy meleg következtében meglehetősen jól alakult, nyilván nem is fognak elzárkózni az elől, hogy elsősorban magyar komlót vásároljanak.

Ezeket a sorokat a „Magyarország”-ban olvastuk. Nekünk az a véleményünk, hogy a sörfőzdek hazafias kötelessége, hogy magyar komlóból sört készítsenek. Csak próbálna valaki a eseknél magyar sört mérni!

A július 9-iki hajókirándulás.

kedvező időjárás mellett, jól sikerült. A vendégek seregét két külön hajó vitte Leányfalura. A kirándulás bevételéből a „Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete” jövedelmét gyarapította.

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Közvetítette és kialakította 134.000 P vé-
telárért: ZWILLINGER GYÖZÖ in-
gatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII. Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.

MÜNNICH ALADAR műépítész, tör-
vényészi hites szakértő által megál-
lapított forgalmi becserékte 296.000 P.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésök
stb. Országos Nyugdíjgyűjteménye Szék-
háza, VII. Aréna út 15.

354 □ 610n

A városok és községek által szedhető bor- és huszfogyasz- tási adók, valamint sör- és szeszfogyasztási adópótlékok tárgyában kiadott 1923. évi 121.100. számú P.M. utasítás*)

Az egyes pénzügyi természetű ren-
delkezésekről szóló 1923. évi XXXIII.
tc. 3. §. (1-8.) bekezdése a következő
rendelkezéseket tartalmazza:

„(1) Az állami borítal- és husfogyasz-
tási adók megszűnnek és a bor-
fogyasztás után — ideértve a pezsgőt
és a gyümölcsbort is — valamint a
huszfogyasztás után, a városok (közsé-
gek) önálló alapon adót vehetnek ki
és pedig visszamenőleg attól az idő-
ponttól kezdődő hatállyal, amikor az
állammal szemben fennállott kötele-
zettség megszűnt.

(2) Felhatalmaztatik a pénzügyi-
miniszter, hogy a fogyasztási adók ki-
rovásának és kezelésének módját, vala-
mint az alkalmazható legnagyobb adó-
tételt rendelettel szabályozhassa.

(3) A borítal- és huszfogyasztási
adókra nézve eddig fennálló törvényes
rendelkezések, valamint a magyaror-
szági városok és községek fogyasztási
adó természetes jövedelmeinek ideigle-
nes rendezéséről szóló 1899:VI. tc. és
az ennek hatályát meghosszabbító
1901:XXVIII. tc. és az 1906:II. tc. 6. §-a
hatályukat veszítik.

(4) A városok és községek a területükön
fogyasztott sör és égetett szeszes
italok és folyadékok után a pénzügyi-
miniszter által megállapított módon és
tétel szerint városi (községi) sör-, il-
letve szeszfogyasztási adópótlékokat szed-
hetnek.

(5) A városok (községek) az előbb

*) Előfizetőink kívánságára közöljük
a fogyasztási adókra vonatkozó ren-
deletet. Kérjük olvasóinkat, figyelme-
sen olvassák el e rendeletet, mert erre
sokszor van szükségük.

említett adókon, illetve adópótlékokon
kívül az állami fogyasztási adókkal
megrótt cikkek fogyasztása vagy bevi-
tele után (ezidő szerint ily cikkek a
cukor, a szesz, a sör, az ásványolaj, a
gyufa, a szivarkahüvely, a szivarka-
papír) háztartásuk szükségleteinek fe-
dezésére semminemű fogyasztási adót
vagy beviteli díjat, bármely néven
vagy címen nem szedhetnek.

(6) Ez a tilalom nem vonatkozik az
úgynevezett közvetvámra, hid- és
révvámra, (Budapesten városi vám),
amelyek a fent említett cikkek beszá-
llítása alkalmával is szedhetők, azon-
ban csakis a többi árucikkek beszá-
llítása alkalmával szedett tételekkel ará-
nyos mérvben.

(7) Mindazon mulasztás vagy esle-
kmény, amely a városok és községek
által a fentiek értelmében szedhető
fogyasztási adókat, illetve adópótlékokat
megrövidíti, vagy a megrövidítés ve-
szélyének teszi ki, jogvédeki kihágást
képez és a megrövidített, vagy a me-
rövidítés veszélyének kitett adó, ille-
tve adópótlék négyeszer összegétől
annak nyolcszoros összegéig terjedhető
pénzbüntetéssel büntethető. Minden
egyéb a jelen §-ba vagy az annak alap-
ján kiadott rendeletekbe ütköző esle-
kmény vagy mulasztás, mint szabá-
lyellenesség 100.000 koronáig terjed-
hető pénzbüntetéssel büntetendő.

(8) A büntető eljárás tekintetében
1909. évi X. tc. idevonatkozó határoz-
mányai irányadók.“

A fenti rendelkezések végrehajtása
tárgyában a m. kir. belügyminiszter
urral egyetértőleg a következőket ren-
delem:

1. §.

(1) Az állami borítal- és huszfogyasz-
tási adók megszűnven, az azok bizto-
sítására tett intézkedések, tehát a
megváltási és bérleti szerződések, vala-
mint a ráutalásra és kincstári keze-
lésre vonatkozó rendeletek hatályukat
vesztik.

A városok és községek a területükön
fogyasztott vagy oda bevitt bor (ide-
értve a pezsgőt és gyümölcsbort is) és
bus után, illetve sör és égetett szeszes
italok és folyadékok után 1923. évi ok-
tóber hó 1-től községi bor- (pezsgőbor-
habzóbor-) és huszfogyasztási adót, il-
letve sör- és szeszfogyasztási adópó-
tlékokat szedhetnek a következő árszabás-
ban kitüntetett adótételeket meg nem
haladó mérvben és az alanti rendelke-
zéseknek megfelelő módzatok mellett.

(2) Árszabás, amelynek fix tételei a
korona értékének netáni változása ese-
tében a pénzügyminiszter által időn-
ként módosítandók lesznek.

(3) Az árszabás első osztályába tar-
toznak mindazon városok és községek,
amelyek népessége 20.000-et meghalad;
második osztályába azok, amelyek
népessége 10.000 és 20.000 között áll;

harmadik osztályába végre azok, a
melyek népessége a 10.000-et nem ha-
ladja meg.

(4) A városoknak és községeknek az
említett három osztály valamelyikébe
való besorolása tekintetében az utolsó
népszámlálásnak a m. kir. kereskede-
lemügyi miniszter által kiadott orszá-
gos összeállításban kitüntetett er-
edménye mérvadó.

(5) Ha a népszámlálás alkalmával
közvetített hivatalos összeállítás er-
edményéhez képest egyik vagy másik
városban, illetőleg községben alaco-
nyabb árszabási osztály alkalmazandó,
úgy az adótételek leszállítása iránt az
illető város vagy község az említett
országos összeállítás kihirdetése után
30 nap leforgása alatt megfelelően in-
tézkedni köteles. E rendelkezés végre-
hajtását a pénzügyigazgatóság ellen-
őrzi és ha a város (község) a pénzügyi-
igazgatóság ebbeli felhívásától számi-
tolt 15 nap alatt a felhívásnak nem
tenne eleget, erről a pénzügyminisz-
terhez azonnal jelentést tenni köteles.

(6) Két, vagy több községnek egy
beszedési körbe való foglalása megenged-
hető akkor, ha ezt az említett fogyasz-
tási adók és adópótlékok okse-
rűbb és teljesebb kihasználása in-
doakoltá teszi. Az érdekelt községek ez-
irányu előterjesztésére, amelyhez a
községek egymásközötti leszállására
és a kezelésre nézve létrejött megál-
lapodás is csatolandó, a pénzügyigazga-
tóság előzetesen kikért véleménye
alapján, a vármegyei törvényhatósági
bizottság határoz. E határozat a bel-
ügyminiszterhez fellebbezhető meg,
aki a pénzügyminiszterrel egyetértő-
leg dönt. Több községnek egy beszedési
körbe való foglalása esetében az ár-
szabási osztályra nézve a legnépesebb
község mérvadó.

2. §.

(1) A bortermelők az általuk és ház-
tartásuk által elfogyasztott, valamint
eszelésügünnek és munkásainak ter-
mészetbeni járandóság címén kiszol-
gáltatott saját termésű boraik után
50%-os adókedvezményben részesül-
nek.

(2) A városok (községek) az Ársza-
bás IV. és V. rovataiban feltüntetett
adópótlékok alapjául szolgáló adótéte-
leket a pénzügyigazgatóság erre vonat-
kozó közléséhez képest figyelembe
venni. A pénzügyigazgatóságok vi-
szont kötelesek az említett adótétele-
ket, illetve azok esetenkénti változásait
a városokkal (községekkel) mindenkor
erre vonatkozó megkeresés bevéására
nélkül, azonnal közölni.

3. §.

(1) A városok és községek az álta-
luk beszédhető bor- és huszfogyasz-
tási adók, valamint sör- és szeszfogyasz-
tási adópótlékok mikénti kivétele, be-
szedése, ellenőrzése és kezelése tekin-
tetében szabályrendeleteket kötelesek
alkotni. Az egyöntetűség megóvása és
célirányos rendelkezések biztosítása
érdekében a belügyminiszter urral
egyetértőleg a függelékben idemclle-
kelt szabályrendeletet adom ki min-
tául oly célból, hogy a városok és kö-
zségek az általuk alkotandó szabály-
rendeleteket e mintának megfelelően
szerkesszék.

(2) A városok az előirt minta szer-
inti szabályrendeletet a pénzügyi-
miniszterrel egyetértőleg leendő jóváha-
gys céljából a belügyminiszterhez
terjesztik fel.

(3) A községek által alkotott szabály-
rendeleteket, ha azok az elirt mintá-
nak megfelelően, a vármegyei törvény-
hatósága hagyja jóvá. Az esetben, ha

a község által alkotott szabályrendelet az előírt mintától eltérne, a vármegye törvényhatósága vagy utasítja a községet szabályrendeletének a minta szerint való átdolgozására, vagy indokolt esetben a szabályrendeletet vélemény kíséretében a pénzügyminiszterrel egyetértőleg leendő döntés végett a belügyminiszterhez terjeszti fel.

(4) Budapest székes-fővárosra nézve ez a szabályrendelet minta nem vonatkozik. A székes-főváros törvényhatósági bizottsága e helyett a jelenlegi kezelési módozatok szem előtt tartásával szerkesztendő szabályrendeletet köteles alkotni. A székesfőváros által alkotandó szabályrendelet a pénzügyminiszterrel egyetértőleg leendő jóváhagyás céljából ugyancsak a belügyminiszterhez terjesztendő fel.

(5) A jóváhagyott szabályrendelet egy példányát a város (község) az illetékes pénzügyigazgatóságnak azonnal megküldeni köteles.

(6) A jóváhagyott szabályrendeletekről a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősege által nyilvántartás vezetendő, amely nyilvántartásba feljegyzendő az illető város vagy község árszabási osztálya, a szedhető fogyasztási adók és adóptételek mérvé.

4. §.

A fogyasztási adók és adóptételek beszedési jogát a város vagy község saját kezelésében gyakorolja.

5. §.

(1) Abban a kérdésben, hogy fizetendők-e az árszabásban, illetőleg a városok (községek) által hozandó és jóváhagyott szabályrendeletekben megjelölt fogyasztási adók és adóptételek, valamint a fogyasztási adók és adó-

pótlékok mérvé tekintetében bírói eljárásnak helye nincs.

(2) Az említett adók jogossága és helyessége kérdésében, ugyszintén az elévült fogyasztási adók és adóptételek leírása és az esetleg túlfizetett fogyasztási adók és adóptételek visszafizetése tekintetében is első fokon a városi tanács (községi előljáráóság) s 15 nap alatt benyújtandó fellebbezés esetén másodfokon a városi (vármegyei) közigazgatási bizottság adóügyi bizottság határoz; e határozat ellen az 1896. évi XXVI. tc. 16. §-ában foglalt rendelkezésekhez képest, a minisztertanács határozata alapján a m. kir. közigazgatási bírósághoz intézendő panasznak van helye.

(3) Az árszabás szerint járó városi (községi) fogyasztási adók és adóptételek elévülnek, ha azok beszedése vagy biztosítása 5 éven át nem szorgalmaztatott.

6. §.

I. (1) A pénzügyi közegeknek a fogyasztási adók és adóptételek beszedése körüli feladata részben oly teendőkből áll, amelyeknek ellátása közvetlenül a pénzügyi közegekre tartozik, s amelyeket feltétlenül teljesíteni kötelesek, részben pedig olyan segédkezelésből, amelyet csak a fogyasztási adók és adóptételek beszedéséért felelős városi, illetve községi közeg megkeresése alapján nyújtanak.

(2) Az első csoportba mindazok a teendők tartoznak, amelyeket a fennálló törvények és szabályok, valamint a bor- és husfogyasztási és illetőleg a sör- és szeszfogyasztási adóptételekről szóló szabályrendeletek a pénzügyi közegekre ruháznak. Így különösen:

a) A jövedéki kihágások megtorlása végett indított jövedéki büntető eljárás

tekintetében a fennálló törvények és szabályok szerint a pénzügyi közegekre háruló feladatok ellátása.

b) A sörnek, valamint az égetett szesz italoknak és folyadékoknak nagyban való előállításával, sörfőzéssel, szeszfőzéssel, likőr, ruf és másnemű égetett szesz italok és folyadékok előállításával és átalakításával iparszerűen foglalkozó felek üzleti és rakári helyiségei a pénzügyőri közegek által a söradó és a szeszadó érdekében teljesített ellenőrzése és hivatalos eljárása alkalmával a sör-, illetőleg a szeszfogyasztási adóptételek szempontjából is ellenőrizendők. Amennyiben a hivatalos eljárások alkalmával a pénzügyi közegek a sör-, illetve szeszfogyasztási adóptételek ellen elkövetett kihágás vagy szabályellenesség tényállódását állapítanak meg, kötelesek az illető felek ellen a tényleírást külön felvenni.

(3) Ellenőrizni tartoznak a pénzügyi közegek azt, hogy ezek a felek, amennyiben az általuk fizetendő sör-, illetve szeszfogyasztási adóptételek névze évi átalányösszegben kiegyezve nincsenek, helyesen vezetik-e az általuk és családjuk, valamint alkalmazottaik által naponta elfogyasztott sör, illetve égetett szesz italok és folyadékokról vezetendő jegyzéket.

(4) Ugyszintén kötelesek a pénzügyi közegek az ezen üzletke forgalma tekintetében szerzett adataikat a sör-, illetve szeszfogyasztási adóptételek beszedésére jogosított közegeknek kérésükre rendelkezésükre ocsátani.

II. Kötelesek a pénzügyigazgatóságok

a) a jövedéki kihágási ügyekben, amelyekben a határozathozatal elsőfokon a pénzügyigazgatóságokat illeti meg, határozatot hozni;

b) a pénzügyi közegeket ellenőrizni, hogy a jelen rendelt értelmében reájuk ruházott teendőket pontosan ellássák.

III. (1) Az I. pont alatt felsorolt és közvetlenül a pénzügyi közegek által ellátandó teendőkön túlmenőleg a pénzügyi közegek részéről a kérdéses fogyasztási adók és adóptételek beszedése tekintetében a városi és községi közegek részére nyújtandó segédkezelésnek még ki kell terjednie arra, hogy a városi, illetve községi közegek megkeresésére azokat a ma teendők ellátásában, amely teendők ellátása tulajdonképpen a városi, illetve községi közegek feladatát képeznek, támogassák.

(2) E segédkezelés az ellenőrzés gyakorlásában, szemléké s házkutatások megejtésében, kihágások elkövetésének megakadályozásában és felfedezésében való közreműködésben áll.

(3) E teendők ellátására a város, illetve község területére nézve illetékes pénzügyőri biztosi kerület vezetője a városi (községi) fogyasztási adók és adóptételek beszedéséért felelős városi, illetve községi közeg megkeresésére köteles eljárni és megfelelő pénzügyőri közegek kirendeléséért iránt intézkedni, ha csak az említett közegek az állami jövedék érdekében teljesítendő tulajdonképeni feladataik által annyira igénybe véve nincsenek, hogy e megkeresésnek a pénzügyőri biztosi kerület vezetője eleget nem tehet.

(Folytatjuk.)

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésok és Italmérők figyelmébe!

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Új Borfövény-kivonat plakátja drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételenél darabja 80 fillér.

A korcsmal hitel előrléséről szóló plakát " **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Fiatalkorúak szeszifalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát " **40 fill.**

Padlóra köpni fillos plakát " **40 fill.**

Éneklés és lármázás hatóságilag filva van plakátja " **40 fill.**

Káromkodás, frágár beszéd fillos plakát " **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltés miatt — darabonként 20 fillérrel drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi uca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét melletti küldésnél igen nagy a portóköltés.